

Iohannis Rhagij Aesticampiani Lusatij Rhe-
toris & poete laureati in Martiani Minei foelicis
Capelle gramaticā ad nepotes suos prefatio.

X eo vos hominū numero, Georgi et Io-
hānes nepotes mei charissimi; quantum
vtriusq; forme dignitas: animi alacritas: educatio
nisq; sedulitas polliceat. fore mihi psuadeo, quos
sapiens Hæsiodus in meditullio collocavit. Ita
vt neq; ex vobis metipsis. cū et coelū crassum et
concretum sit sub quo geniti estis. et cibi quibus
enutrimini metis aciem videntē hebetare: multa
scire ac intelligere possitis. Neq; recte precipien-
tibus. quod nec libera vestra institutio nec mea
singularis in vos autoritas sinet: obtemperare
non velitis. quod extreme quidē esset dementiē
cum quod ipsi p se non adipisci aut exequi quea-
tis id ex bonis et fidis admonitoribus diligēter
audire. et id quod rectū honestumq; sit discere et
efficere quod vero turpe ac inhonestū vitare & fu-
gere debetis acuratissime precipit autē vobis cū
ab alijs hoibus doctissimis. tum potissimū a Fa-
bio Quintiliano & diuo Hieronymo vt prima lit-
terarū elemēta teneris adhuc et rudibus animis
ab optimo discatis pceptore. quemadmodū ab
Aristotile philosophoꝝ principe Alexander il-
le: cui ex rebus actis & auctis magno est cogno-
men inditū: & paula venerabilis Iesu christi spō

Medizentles

Ex sua hypocho

Fabio Quintiliano
Hieronymo

sa a sanctissimo patre Hieronymo didicerat. Nā
balbutiētia eius verba senex ipse formavit, quo-
niā ea: vt idem inquit: nō sunt cōtemnēda qua si
parua. sine quibus magna cōstare nō possunt. ipe
enī elemētōꝝ ordo et parua institutio p̄ceptorū
aliter de erudito. aliter de rustico ore p̄ferē. & na-
tura quidē tenacissimi estis eoꝝ. que rudibus an-
nis p̄cipitis. Quocirca asuescere cauete: ac ne in-
fantes quidē: sermoni qui sit postea dediscēdus
neue foeda aliqua aut pudēda: vt in plerisq; hoc
tpe l̄ratis: quottidiani sermōis vitia dephendant
duplicēq; illi mercedē qui vos ea q̄ ab alijs stulte
accepistis dedoceat: vt olim tibicen quidam Ti-
motheo: p̄dere sit necesse. Ideoq; magni intere-
rit vt. M. Tullius scribit quos quottidie audietis
domi: et quibus cū loq̄mini a pueris quod equi-
dē vobis in ea qua nūc estis etate: alter enī septi-
mū alter quartū agit annū: pulcherrime vsu uenit
se deo optimo maximo p̄petuo referetis acceptū
vt enī Gracchoꝝ eloquētie multū cōtulisse tradit
Cornelia eoꝝ mater & Lælij etiā filia in loquen-
do paternā eloquētiā reddidit elegātiore. Quin-
ti p̄terea Hortēlij filie oratio apud triūuiros ha-
bita. nō tātū in sexus honorē sed in vtilitatis etiā
p̄fectū lecta esse quondā memorať. Sic vos: nepo-
tes Suauissimi: hic me & altere patrē: excessit. n.
e vita parens vester legitimus: habetis & magi-
strū non indiligentē. neq; oīno illratū & nobiles

Balbutiētia

Tibicen

quoq; & disertos adolefcētes: qui studia nra sectā
 tur: quibus cū eadē in domo: mensa: cubiculīsq;
 versamini. cumq; iis discere cōstanter loqui assi-
 due / et viuere quoq; amice / indies potestis. Quo
 aut id: ad quod vos tātope hortor: facilius asse-
 qui valeatis. primam ego Mercurij & philologie
 ministrā. quā Martianus Capella vir cum in alijs
 artibus doctissimus tū in hac facile oīm princeps
 Grāmaticā vocat. officiūq; eius perite & cōmode
 explicat. tum formis excudendā noīe vestro cura
 ui. tum depictā: vt videtis: & exornatā & vobis eā
 ipam & alijs studiosis iuuenibus / studiose enarra-
 bo / ex qua nō lrās modo primas pure & elegāter
 pnūciare addiscetis Sed totius quoq; grāmaticē p-
 tes & liqdo & copiose adhibita diligētia tāq; e fon-
 te vberriū oēs haurietis Cū vero i ea: pter morē
 nroꝝ pceptoꝝ qui ambitiosa festinatiōe a poste-
 rioribus incipiūt / & dū ostētare discipulos circa
 speciosa malūt / cōpēdio morant: satis me du-
 cepfeceritis. Est siquidē necessaria pueris: iucūda
 senibus: dulcis secretoꝝ comes: vt M. Fabius: et q̄
 vel sola omni studioꝝ gñe plus habet opis / q̄ oste-
 tatiōis. Tūc ad alias quoq; disciplīnas / q̄ sicut ar-
 bog; altitudies delectāt / radices stirpesq; nō item
 sed esse illa sine his nō pnt / dialecticā & Rhetori-
 cā: nā ordine suo q̄q; & imprimē & diuulgabit:
 recto calle ducā fideliterq; ad calcē vsq; vt dī p-
 ducā / quo nō noīe tātū / vt multi qui oīa se simulāt
 scire nec quicq; / vt ait plautus: sciūt. Verū etiā re

Bed^a ministrā p^a
 Mercurij & philo-
 logie

Verba Quintilian

Coq.

Plautus

Non delenda e sua d' p'is p'uar' p'ut' n'q; q' ali' p'uenit
 ad m'p'ā p'p'uar' p'it' q'd' est ad m'oned' p'p'uar' erat n'p'it'
 d' b'p'q; festinatione p'litia a p'p'uar' d' p'p'uar' & d' d' ostentata
 d' p'p'uar' n'ra p'p'p'p'ora uulit. i' p'p'ndio m'p'at' n'c

Summa latine figure vocat' sunt q' nō p'at' p' p'p'uar' q' q'
 p'p'uar' l'ozoz' emote a q' q' q' q' q' q' q' q' q' q' q' q' q'
 q' nā quide' p'it' vt a q' d' d' tropoz' n'ra m'p'p'uar' sine q' p'p'uar'
 oīoz' p'it' q' v'c'it' b'7 q' 4 m'oz' d'

Quoniam in epistola 89. Quod mathematici non solum scripturae sed etiam longae linguarum vult circa experimentum
 id est longae scripturae sunt effectus circa carmina in

¶ Quid sit officium Grammaticae.

Officium vero meum tunc fuerat docte scribere: legereque. Nunc etiam illud accessit: ut meum sit erudite intelligere pbareque: Quae duo mihi vel cum philosophis criticisque videntur esse commoda. Ergo istorum quatuor duo actiua dicenda sunt: Duo spectatiua. Si quidem impedimus actionem: cum quod describimus: legimusue Sequentiu vero spectaculo detinemur: cum scripta intelligimus: aut pbamus: & licet inter se quadam cognatione coniuncta sint: Sicut ceteris artibus coprobatur. Nam & actor cognoscit primo; qui valeat actitare. & Astronomus quodam facit: ut per ea cognoscat: qui debeat coprobare. Promittit etiam utrunque Geometres. Quippe formas theorematum cum rationibus certis efficit: & cognoscit.

Quot sint partes eius.

Partes autem meae sunt quatuor. litterae: litteratura: litteratus: litterate. Litterae sunt quae doceo. Litteratura ipsa: quae doceo. Litteratus: quem docuero. Litterate quod perite tractaue rit: quem informo. Profiteor autem de orationis natura: vsusque tractare. Natura est ex quibus formatur oratio. Vtus cum eadem utimur: appellatur. His etiam materias admouet: ut de qua re dicendum sit: existimemus. Oratio vero ipsa tribus gradibus eruditus: id est ex litteris: syllabis & verbis.

De natura litterarum.

Verum in litteris gemina quaestio diuersa. Namque aut naturales sunt: aut effectae. Natura enim insi-

Grammaticae
 dicitur: quae
 aliter quod vocatur
 grammatica
 quae fit ad officium
 litterarum
 no historica
 prima de littera
 iustre
 a quodammodo
 quodammodo
 quodammodo
 quodammodo

De oratione dicitur
 quodammodo
 quodammodo

Est autem lectio
 aliter dicitur
 quodammodo
 quodammodo
 quodammodo
 quodammodo
 quodammodo
 quodammodo
 quodammodo

Quodammodo
 quodammodo
 quodammodo
 quodammodo
 quodammodo
 quodammodo
 quodammodo
 quodammodo

principios litterarum
 quodammodo
 quodammodo
 quodammodo

May in not
 quodammodo
 quodammodo
 quodammodo

lectione
 Enarrationes
 emendationes
 iudicium
 litteras
 litterarum
 litterarum
 litterarum

Mat. dicitur
 quodammodo
 quodammodo

quodammodo
 quodammodo
 quodammodo

nuante: earū noīa in loquēdi substātiā pcreat Ar-
 tificioſa ꝑo formatio earū lineas : q̄s ſcribimus:
 designauit. Ad hoc vt p̄ſentes vna: vt abſentes
 aliā potuiſſent. Atq; ita ex hac pte : qua ſcribitur
 mutā: Ex illa quā legit̄ : vocales ſunt appellate.
 Siquidē hęc auribus tātū. Illa ſolis oculis valeat
 cōprehēdi. Lrā igit̄ aliā ſunt: quā p ſe efficere to-
 tum valeant : aliā : que nihil.

diuſio hanc

Nā^{q̄} vocales : quas græci. vii. Romulus. vi. vſus
 poſterior quinq; cōmemorat. y. velut græca reie-
 cta. Hęc tñ in Latio nūc p̄duci : nūc cōtrahi : nūc
 acui: nūc grauari: vel etiā circūſlecti. Nūc aggre-
 gari : nūc diſtrahi ſine iactura ſui noīs p̄nt. Mo-
 do ſolā ſyllabas formāt. Nūc cōſonantes vtrinq;
 ſuſcipiūt : vocalesq; nōnullæ modo ſe inuicē mu-
 tāt: nup ſibi cū decore ſuccedūt. Quippe. A. ple-
 rūque in e trāuertit. Nā capio cepi facit. Nūc in
 I. vt ſalio inſilio. Nūc i o. vt plauſtro ploſtro. Vel
 in V. vt arcā arcula. Itē E lra primū in A. refor-
 maſ: vt ſero ſatū. vel in I. vt moneo monitus. Vel
 in O: vt a tegēdo toga. Vel in u. vt a tegō tuguriū
 Siſr I quoq; vocalis in A cōuertit̄: vt ſiquis ſiqua.
 In E vt fortis forte. In O qui quo. In V vt ibi vbi
 Nō aliter. O lra in A trāſit: vt creo creū. Vel in
 E. vt tutor tutela. Vel in I. vt virgo v̄ginis. Vel i
 u. vt volo volui. Itē u ſiſi ratione cōuertit̄ in a. vt
 magnus magna. In e. vt ſyduſ ſyderis. In i. vt telū
 teli. In o. vt lepus poris. Sic igit̄ trāſformate nūc

*Græce hęc ſe
 vltio dicitur ut Eo
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur*

Ploſtro

*Obſerua q̄d antiq;
 in annulari q̄d
 obſeruaſe dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur*

*hic dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur*

Voca

*hic dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur*

*telū dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur
 q̄ p̄p̄ted dicitur*

*Quis apud antiquos
 dicit ea optima est*

*Quidam apud p̄ſeros tabellas in. n̄ſta id
 quere ſc̄ij ſe q̄ haberet dicit p̄notata
 abſolutor ſine ḡdemnator. Et ſic q̄
 notat abſolutore tabule ſignū erat. Et
 notare d̄notare v̄co. et abſolu-
 torū nūc ḡdemnatorū ſignū erat ſp̄
 M. E. ſp̄bat Non loqui*

cōuenit vtrinqꝫ vocalibus R l̄r̄a pr̄aepōnī: vt pr̄a-
 dere. L vt placere. T vt ptolomeus. S plitacus. N
 vt sypnis. Terminat v̄o nihil. Q quidā l̄r̄am nō
 putabāt: & vinceret: nisi in equo et equitatu ap-
 pareret exp̄sse. Hæc nunqꝫ sine duabus vocalibus
 ponitur: quarū prior erit u. & sic cætere cōsequē-
 ter: vt quartus quæstus quiritēs quotus equis. Cō-
 stat aut̄ ex c et u. Ideoqꝫ duplex & cōposita dicit̄:
 nec geminat̄. Nullā singularē l̄r̄am cōprehēdit: si-
 nit nihil. T vocales ex vtroqꝫ cōcludit in con-
 iūctionibus & pr̄aepōnibus præcedit in Tlepo-
 lemo. M in T molo. N in potnia: R in Troia. Fi-
 nit neutra caput sinciput Laet. Articulos termi-
 nat: vt quot tot. Verba: vt legūt. Aduerbiū et in-
 teriectiōnē: vt at at. Za græcis venit: licet etiam
 ipsi primo C græca vtebant̄: Nam cetū dicebant
 quē nūc zetū dicūt: Tamē hæc gemina ab ip̄is eti-
 am habet̄. Nā a t & c componit̄: Quā vt aduertas
 duplicē: nunqꝫ poterit geminari. Hæc pr̄aepōnī
 M l̄r̄a. vt Zmirna. Ex his igīt vniuersis decē et
 octo l̄r̄a necessitatē cūctæ cōscriptionis absoluūt
 Placet enī mihi Y in vocaliū numerū congregari
 Neqꝫ sine hoc hiacynthus: aut Cyllenius poterit
 annotari. Sic igīt erit: vt senæ fiāt vocales. Semi-
 uocales & mutæ xij. H. n. aspiratiōi dabit̄. Supua-
 cuæqꝫ erunt Q & K. X aut̄ vt duplex sine elementi
 cardine nō pbat̄. Z v̄o a latinis excludit̄ decē et
 octo nūero: sicut dictū est sup̄sidūt: Quæ tamē cū

*Cum p e ffo est
 Ruid aduim
 ficuty p*

2 gpo/na ex e & u

*Vnde amatoria
 Laqii*

*Z: amper p. d. p. d.
 vt obbe ab eo p̄ro ad
 & OZIO: hocce quod
 Hæc deus p̄ro 3 HOD
 p̄ndentur & missentur
 Quæ p̄ na d̄ta est
 nūc d̄ta n̄bam h̄m
 sine c̄an̄bam q̄ q̄
 nūc d̄ta n̄bam h̄m
 vt ad off̄m̄t̄ n̄bam
 nūc d̄ta ad Att̄m̄
 d̄ta n̄bam h̄m
 nūc d̄ta n̄bam h̄m*

*Secundo & Massiam
 plaud & p̄p̄ra
 qui n̄ hor d̄nt p̄p̄
 vob̄ p̄ affect̄ d̄nt
 nūc d̄ta n̄bam h̄m
 d̄nt n̄bam h̄m*

*Quædam v̄tissimū Gzrii b̄m̄ habuēnt quoz d̄p̄p̄e l̄r̄m̄. B̄r̄ & aliqua d̄m̄ p̄l̄ q̄ n̄p̄i p̄
 d̄nt & p̄m̄ alioz s̄m̄ t̄ n̄q̄ quoz aduēnt alioz s̄m̄ illoz v̄o p̄o s̄m̄ q̄ s̄m̄ p̄alome d̄m̄
 n̄m̄ s̄m̄ p̄t k̄ apud quoz s̄m̄ p̄o n̄m̄ am̄p̄ s̄m̄ l̄m̄i quoz n̄m̄ l̄o q̄ t̄ v̄m̄m̄
 en̄ p̄ n̄ p̄ca cōfirmāuēnt ad̄o s̄m̄ p̄o v̄o l̄m̄i d̄m̄ d̄m̄ s̄m̄ s̄m̄
 b̄nt q̄e d̄ d̄m̄o quoz t̄ en̄ ad̄o n̄m̄ s̄m̄ s̄m̄ s̄m̄ p̄m̄ v̄o l̄m̄i
 quoz vt alioz s̄m̄ illoz s̄m̄ v̄o s̄m̄ s̄m̄ aduēnt X̄ b̄m̄ q̄ n̄m̄ s̄m̄ n̄m̄ s̄m̄
 d̄ vt l̄m̄i a b̄r̄e ap̄p̄t̄ n̄m̄ p̄ v̄o s̄m̄ s̄m̄ c̄ d̄d̄c̄it̄ v̄o p̄o v̄o s̄m̄ s̄m̄
 ome op̄t̄nt̄ cam̄ d̄ d̄m̄o k̄ s̄m̄ s̄m̄. C̄p̄re n̄m̄ vt n̄m̄ euenit v̄o vt n̄m̄ s̄m̄
 ap̄p̄t̄nt̄ v̄o C̄ p̄m̄d̄ m̄ k̄ s̄m̄ s̄m̄ s̄m̄ s̄m̄ s̄m̄ k̄ facta s̄m̄ s̄m̄*

De Iunctura Syllabarum.

Syllaba igitur dicta est: quae iunctis litteris sonitum simul accipiētibz informet. Cuius: ut dixi: tres partes esse non dubium est. De iunctura: de Fastigio: aut de Longitudinibus: Iuncturae sunt genera quatuor. Duo naturalia: Duo historica. Naturalia sunt: cum querit unaquaeque syllaba: utrum ex una an gemina: an neutra parte iungatur. Et utrum littera: que inter se copulari non possunt: adiecta alia littera sociantur: ut M & N dum non coeant: vocali accedente sociantur: ut in amni et somno: Quae iuncturarum genera ex hoc quod in litteris memorata sunt: transierunt. Historica vero illa coniunctio est: Cum ex litteris: quae inter se poterunt copulari: diversitas fandi non easdem nec pares numeros sociarunt. Scribimus nos. n. Musarum primam syllabam duabus litteris: graeci tribus. Lucillius in dicto casu a et e coniungit dicens. Huic Terentiae Orbiliae. Lucinius a et i et Lucretius crebro: & noster Maro Aulai Pictai Item due iuncturae sunt: cum sociamus syllabas propter pedem vel versum: ut duae in una repente depereant: ut in Synaliphe Vel cum litterae excluduntur e verbo

Syllaba

Non de d. g. n. a. d. m. d. re pro p. a. n. t. a. n. t. i. s. d. d. o.

*Synaliphe & eclipsis
q. p. r. d. g. n. a. d. m. d. re pro p. a. n. t. a. n. t. i. s. d. d. o.*

*Eclipsis
q. p. r. d. g. n. a. d. m. d. re pro p. a. n. t. a. n. t. i. s. d. d. o.*

Tres de eorum proxi. Anny: grauis & (v. d. f. l. o. g. s. e. l. i. q. u. e. s. c. e. n. t. e. l. o. n. g. a. p. r. o. b. e. n. t. e. l. a. n. i. s. & a. p. p. r. o. c. i. s. t. e. n. o. r. e. s. e. p. f. i. n. d. i. t. u. r. p. e. n. g. n. a. d. e. p. s. y. l. l. a. b. a. a. d. h. o. r. u. t. a. l. i. q. u. i. d. e. t. r. a. b. z. a. r. t. i. b. z. s. i. b. i. v. e. n. d. i. c. i. t. u. r. v. e. n. y. i. n. g. e. n. i. t. u. r. s. i. b. z. a. b. z. a. d. l. o. n. g. i. t. u. d. i. n. e. m. a. u. t. b. r. e. u. i. t. a. t. e. m. a. u. t. h. i. s. t. o. r. i. c. i. a. u. t. a. s. s. o. c. i. a. t. i. o. n. e.

Novi

*Syllaba
q. p. r. d. g. n. a. d. m. d. re pro p. a. n. t. a. n. t. i. s. d. d. o.*

De Fastigio.

h Actenus de Iuncturis: Nunc de Fastigio videmus: quod locus apud graecos περιτοροσιν dicitur appellatur. Hic in tria discernitur. Vnaqueque. n. syllaba: aut grauis est: aut acuta: aut circumflexa. Et ut nulla vox sine vocali est: ita sine accentu nulla. Et est accentus: ut quidam putauerunt: aia vocis: & semi

*Syllaba
q. p. r. d. g. n. a. d. m. d. re pro p. a. n. t. a. n. t. i. s. d. d. o.*

nariū Musices. Quod oīs modulatio ex fastigijs
vocū: grauitateq; cōponit̄. Ideoq; accentus quasi
accātus dictus est. Oīs igitur vox latina simplex
siue cōposita habet vnū sonū: aut acutū aut circū/
flexū: duos aut acutos: aut inflexos habere nunq̄
pōt. grauis ꝑ̄o sepe. Acutū habet in prima sylla/
ba. Si dicas Cælius. In secūda Salustius In terciā
Curiatius. Inflexū itē in prima: si dicas cælū. syl/
laba aut penultima nūq̄ acuit̄ natura ip̄a: sed ꝑ̄ce
dens eius. idest ab vltima tertia: siue breuis: siue
longa sit: vt Cicero Cælius. Flexus aut̄ sonus in
ea tantūmodo syllaba cōsistit: quæ ꝑ̄cedit vltimā
Nec aliter q̄ vt ip̄a natura lōga sit: & vltima tantū
breuis: vt Galenus. Aut si vltima lōga: aut si pe/
nultima natura vel positioe lōga: licet vltima bre/
uis. Acutus tñ sonus fiet: vt Galeni Camilli. In/
flexi ppriū est hoc: vt nisi lōgis natura syllabis nō
adhæreat. Acutus aut̄ et in lōgis & in breuibus
inuenit̄. Oīs autē vox aut acutū: aut circūflexū so/
nū habeat necesse est etiā si monosyllaba sit. Mo/
nosyllabæ enī graui carēt. Oīs vox monosyllaba:
cū aliquid significat: siue breuis est: siue positioe
lōga: acuet̄: vt dicimus Far Ars. Si autē natura
lōga: flectet̄: vt lux mos. Dissyllabæ ꝑ̄o priorē
acut̄: vel cū breuis est vtraq; vt citus: Vel cū posi/
tione lōga est vtraq; vt sollers. Vel altera positio/
ne lōga: vt cohors. Si ꝑ̄o prior syllaba natura lon/
ga est: & sequēs breuis flectet̄ prior vt luna. Si po

Accentus q̄i Accentus

q̄i in vltima & ꝑ̄
ultima breuis sit

Accentus

uent. Quoniã apud græcos quoq; nõ alio accen-
tu hæc enunciari audimus. Acutus accētus no-
tatur virgula sinistra pte in dextrã ascēdēte Gra-
uis aut a sinistra ad dextrã descēdēs. Inflexi si-
gnū est Sigma super ipsas litteras deuexum. Ac-
centus partim fastigia vocamus; q̄ litterarum ca-
pitibus apponant̄. partim cacumina tonos vel so-
nos: græcē *ὑποβωδία* - Sciendū etiã vni vocabu-
lo accedere oēs tres accētus posse: vt est Argiletū

De natura Syllabarum.

Memoratū arbitror competēter q̄ sint: & quæ ad
modū vertant̄ fastigia syllabarū. Nūc earū lon-
gitudines int̄imabo. Vnaqueq; syllaba aut breuis
est: aut lōga: aut cōis. Breuis est: cū vocalis cor-
ripitur: ac nullis cōsequētibus adiuuat̄: aut cum
correpta forma vel littera terminat̄. Longa au-
tē duobus modis efficit̄. Natura et Positiōe. Na-
tura: cū vocalis pducit̄: aut cū syllaba circūflexū
accentū tenet: vel acutum in penultima: aut cum
monosyllaba vnaqueq; vocalis est: aut cum diph-
thongo reperit̄. Vel cū prima syllaba sub aliã for-
ma cuiuscūq; verbi composita nec vocalē nec acu-
men mutat. Positiōe: cum breuē vocalē aut duæ
consonantes sequuntur: siue in eadem syllaba: si-
ue in sequenti siue in ambas diuisæ: aut in altera.
Syllaba tria duplex vna. Duplices autem sunt X
et Z. Aliquando I et C fieri possunt duplices: vt
si I inter vocales sit: vt aio Troia. Item C: vt

*Veritas est vocale
7 vna brevis labium
et brevis et longum
et parum vt f. et*

*h & c
duplex*

vocali sequente. est eni longa. **Hoc erat alma pa**
rēs. Bre. solus hic inflexit sensus. Alius locus: cū
Milem
corruptā vocalē sequit̄ Z. Est eni lōga vt **Nēzen**
ti ducis exuias Bre. **Nēorosa Zacynthos. Dicta**
natura i tribus generibus syllabarū. **sup̄est vt fina**
les dicant̄: in quibus artis auctoritas & canonica
forma cōsistit. ac prius de noie retractandū.

De Nominæ.

in a brevis
Euterpe
E II
ol
VI
Ntūs casus singularis a lra termiatus breuis est:
vt cātilena Iulia. E lra finitus i græcis lōgus est
vt Euterpe. I autē termiatus lōgus est: vt frugi.

O finitus i græcis lōgus est: vt dido. V termi
natus lōgus: vt cornu. Al finitus breuis: vt tribu
nal. El breuis: vt mel. Il breuis: vt vigil: excep
to vno hetrusco Tanaquil. Ol lōga est: vt Sol.

VI breuis: vt cōsul. M termiatus breuis: vt te
ctum: licet huius raro currat exēplū: qa inter vo
cales M dephēsum velut Metacismi aspitate sub
trahit̄. An finitus pducit̄: vt titan. En i neutris
breuis est: vt carmē. In alijs generibus lōgus est:
vt lien siren. On termiatus lōgus est: vt Memnō

Ar termiatus i monosyllabis tantū lōgus est: vt
nar far. Er finitus i latinis breuis est: vt puer: ex
cepto monosyllabo Ver. In græcis pducitur: vt
aer. Ir terminatus corripit̄: vt vir. Or termi
natus breuis est: vt auctor. Vr terminatus cor
ripitur: vt murmur: excepto vno monosyllabo.

fur. As finitus in latinis noibus producitur: vt
 facultas: paupertas. In græcis tūc tantū breuis
 est: cum gtūs dos fuerit terminatus: vt Archas
 dos. Es terminatus in græcis noibus breuis est
 vt Anchises: In latinis si quinte declinatiōis fue-
 rit producitur: vt dies. Si tertiæ tunc longus est.
 Cum gtūs singularis non crescit syllaba: vt labes:
 vel crescens e productam ante vltimam syllabam
 retinet: vt quies quietis. Nam si eam in i mutaue-
 rit: vt miles militis: aut corripuerit: vt seges sege-
 tis corripitur: exceptis his Ceres pes: atq; his si-
 milibus. Is finitus breuis est: vt agilis. Os
 terminatus tunc est in latinis breuis: cum gtūs
 ante vltimam syllabam nō habet naturaliter lon-
 gam: vt os ossis. In grecis tūc corripitur: cum ge-
 nitius diphthongo terminatur: vt Η ΘΗΛΟΣ ΤΗΘ

Des
in uno syllaba
Exodius at d p
alios id dicitur
apertis forma pla
nam corripit p r
Por r Sol

σθωω - Vs finitus breuis est: vt doctus.
 Sed longus fit: si genitius syllaba creuerit: et
 ante vltimam i aut u productam habuerit: vt vir-
 tus: & in vno inflexibili: vt pus. T terminatus
 corripitur: vt caput. C finitus duo tantū no-
 mina facit: vt allec: quod producitur: et lac: de
 cuius declinatiōe dubitatur. Genitius singu-
 laris tūc producitur: cū aut noīatiuo similis est:
 vt senatus: aut diphthongum habet: vt Iuliæ.
 Aut i terminatur: vt docti. In cæteris corripit-
 tur. Datiuus singularis pducitur: vt Pompeio
 In græcis corripit: si i lra finiatur: vt Palladi.

Varrō
Quia aut lac 9 stat
for lante 99 lante
Corripit aut 99 99
209 99 99 99
99 99 99 99
99 99 99 99
99 99 99 99
99 99 99 99

Interpini
per aller
20000
99 99
99 99
99 99
99 99
99 99
99 99
99 99
99 99

Et ac fer a
99 99 99 99 99 99 99 99 99 99
99 99 99 99 99 99 99 99 99 99
99 99 99 99 99 99 99 99 99 99
99 99 99 99 99 99 99 99 99 99

ΑΕΙΣΑ

Actūs singularis in græcis tūc tantū corripit: cū a vel on terminat: vt thesea delon. In latinis vero breuis est: vt doctū. Vtūs singularis a lra termiatus in latinis oibus: vel i græcis fœmininis corripit: vt tabula: Musa: In masculinis lōgus est: vt Aenea. E termiatus in latinis breuis est: vt docte. In græcis pducit: vt Titide: exceptis his: quæ ntūs græcus os termiat: vt Phœbos phœbe. I termiatus i latinis lōgus est: vt Mercuri. In græcis corripit vt Nai. O termiatus i latinis breuis est: vt Cato. licet Virgi. cōtra sentiat. In græcis pducit: vt Dido. V termiatus pducit: vt cornu.

ΑΙΒΑ

in 6° Encl. Quis te
magis Caspō aut
te p^o Coste dūq^o
namq^o Azelano
pignus redder^o caspō
quæstōe coris

quæstōe quæstōe dūq^o
quæstōe dūq^o

δέτορ πορλα

Αεξασω

In cōsonātes ꝑo desinēs nti sequit regulā: excep
tis græcis noibus: q̄ sepe mutant varietate lingua
rū: vt diomedes. Abltūs singularis semp pducit
Absq̄ cū e terminat in his dūtaxat noibus: q̄ ter
tie fuerint declinatiōis: vt pariete. Ntūs & vtūs
plurales in masculīno & fœminīno genere pdu
cunt: vt fluctus: terræ. In neutris breues sunt: vt fa
ta. In græcis ꝑo cū s vel a termiati fuerint: vt rhe
tores pœmata. In alijs vero longi sunt: vt Musæ.

Gtūs pluralis breuis est: vt doctōr: in græcis lō
gus. Sed græca declinatiōe: vt Philemon. Dtūs
plis & abltūs: si is fuerint termiati: pducūt: vt do
ctis. Si bus corripitūtur: vt hoibus. At si græca sit
declinatio in termiatus dtūs: corripit: vt archasin
Alias lōgus est. Actūs plis in oibus masculinis
vel fœmininis pducit: vt doctos Iulias. In neu

Εἰκοθετεβάρη γερμιατα τον ΕΛΛΗΝΩΝ Γενη για φη² λιν²
ου² nos oiz

tris corripit̃. In græcis ꝑo si as fuerit terminatus
et veniat a gto os finito corripitur : vt archadas:
alias producit̃ur : vt musas.

De Pronomine.

In oibus pronois singularis nt̃s correptus
inuenit̃: exceptis duobus monosyllabis: tu et qui

Gt̃s singularis i vel e platus longus est: vt mei
meæ Alias breuis est: vt illius. Dt̃s singularis
semp productus est: vt nostro: exceptis mihi ti
bi sibi: quæ indifferēter accipiunt̃. Act̃s singu
laris corripit̃: vt illū: exceptis me te se. Vt̃s

singularis a nt̃o suo nō dissentit. Ablt̃s singu
laris lōgus est: vt ab illo. Nt̃s et act̃s plura
les tunc tantū corripunt̃: cū a fuerit terminati: vt
nostra. Gt̃s pluralis nunq̃ producit̃: vt illoꝝ

Dt̃s at ablt̃s plurales is terminati producut̃
Bus finiti corripuntur.

De Verbo

In omnibus ꝑbis: Modis: Tempibus: Nūe
ris: Personis: Cōiugatiōibus hæc vniformis est rō.

Quecunq̃ p̃sona a fuerit terminata p̃ducit̃. vt
tanta. E finita breuis est: vt lege: nisi a secūda
cōiugatiōe vēiat: vt doce: tunc enim longa est.

I terminata persona semp producit̃: vt nutri.

O que finitur correpta est: vt audio: licet aucto
ritas & in his discrepet. Nam primæ cōiugatiōis
primā personā Virgilius longā facit: vt cāto quæ
solitus. Et terrā tibi mādō. Tamen monosyllaba

*debetur per p̃p̃uora
dassri*

etiã producēda sunt: vt Do sto flo. V termina-
 ta p̄sona produciūt. Am que finiūt breuis est: vt
 legebā. Or finita corripit: vt legor. S l̄ra ter-
 minata verba producunt. Si penultima l̄ra a vel e
 fuerit: vt amas doces: excepto monosyllaba es et
 is: quæ ex eo fiūt: vt ades. Si ȳo i ante s habue-
 rit corripit: vt legis legitis. excepta secūda p̄sona
 indicatiui modi tēporis p̄sentis nūeri singularis
 a quarta cōiugatiōe p̄ducta. vt nutris: audis. Et
 a verbo volo uis. Si ȳo u ante s habuerit: cor-
 repta erit: vt nutrimus T l̄ra terminata corrept-

ta sunt: vt legit. C finita producuntur: vt produc-
 Participia licet p̄ casus flectantur: a noibus ta-
 men omni ratione dissentiūt.

De Aduerbio.

Aduerbia monosyllaba: vt huc: vel quæ ex his
 fiūt: vt illuc: omnia producent: exceptis bis ter.

Quæ ȳo A finiūtur longa sunt: vt vna. Quæ
 in e desinūt producunt: vt docte pulchre. Excep-
 tis quæ aut nō comparant: vt rite. Aut in cōpara-
 tione deficiūt: vt bene impune. Quæ I finiunt
 longa sunt: vt heri: præter ibi et ybi: & quæ com-
 ponuntur ex ip̄is: vt sicubi. Item quasi corripitur

Quæ o finiūtur a se veniētia breuia sūt. ab alijs
 ducta producunt: vt falso: licet auctoritas variet.

Quæ u finiūtur longa sunt: vt noctu. Quæ el-
 terminant corripit debet: vt semel. Quæ M.N.
 R finiūtur breuia sūt: vt cursim: forsitan: fortiter.

ad hinc attenti
hinc ad hinc
hinc ad hinc
hinc ad hinc
hinc ad hinc
hinc ad hinc
hinc ad hinc
hinc ad hinc
hinc ad hinc
hinc ad hinc

Nullibi quidam ab vbi
7 nulli quidam ab vbi
End d hinc ad hinc
hinc ad hinc

rales declinatōes carent dubitatione. Nam tres casus: vt in oībus neutrīs similes sunt. Item datiuus et ablatiuus in bus syllabam exeunt. Dativus & abltūs singulares in gō plurali Vm syllabam iungūt. Querit autē de gō singulari: quem alij in us: alij in u litterā egerūt. Nec non datiuo: quē alij in i agunt: vt genui cornui. Quidā veteres secuti abltō similem faciūt huic genu ^{7 hor. sic agunt} cornu, quoniā plr genibus et cornibus ammissaq; vltia syllaba relinquit. Dativus singularis: sicut fit in ciuibus et suauibus. Et quoniā genibus et cornibus dicimus I littera in locum u transit: sicut et optimū & maximū item dicimus. cum optimus et maximus dicere: sed aliqui sunt: qui gō casui genus et cornuus dicant. sed nō debet gōs plurales habere syllabas q̄ dtūs et ablatiuus. Quis ergo dissimilia sint: senatus & exercitus: tamē sic genus & cornus gō dicendū est: quēadmodū senatus & exercitus. Præterea quecunq; nomīa vel participia gō singulari in is exeunt. Dtō plurali syllaba crescūt. vt Catonis catonibus: scđm quam rationē si esset genus genuibus fecisset: et syllaba cresceret. L littera finita noīa duplicem formam habent. Prima est: in qua masculina sunt: vt Hannibal Hasdrubal: neq; alia fere ppria q̄ punica: excepto Solis noīe. Item foemina: vt Tanquil nomen Hetruscū. et cōmunia: vt vigil: pugil quæ oīa easdem declinationes habent. Altera

postus minus in b. p. h. o. p. a. r. e. m. e. t. i.

tur: si pluralē recipiant: dtō et abltō in bus cadūt
 Itaq; monile monilibus: genu genibus: Pecus pe
 coribus: nomen nomibus: marmor marmoribus
 Secūdūq; vas vasibus facere debuit & in gtō ho
 rum vasiū. Quoniā quacūq; neutra singularia ab
 latiuo e lra finiūtur: gtūm pluralē toridē syllaba
 rū habēt: quot ablatiuū singularē: vt a nemore ne
 morū: capite capitū. Sed hoc nomē per ^p Anomā
 liā declinat: et erit singulari ntō. Vas gtō vasis.
 dtō vasi. abltō a vasi. Plurali aut sic declinabit: vt
 scāna. ^o Lucrētius tamē gtō vasi: vt Rariq; facit la
 teram ^ona vasi. N littera terminantē masculina:
 vt flamen: pecten. Cōia duobus generibus: vt tibi
 cen fidicen: quod frequētissimi auctores nō pbāt
 nā et tibicinā et fidicinā dicūt. Itē neutra vt omē
 flumen: que oīa manifesta declinatiōe vno modo
 declinant. Altera spēs est generis masculini: q̄
 e litterā ante extremā n seruāt: vt Lien ren: que ta
 men ipa quoq; in ceteris vt superiora declinant.
 Gluten quoq; his simile est: licet Sallustius gluti
 nū dixerit. Itē foeminina quasi silia vident. Nā
 ren singularis ntūs: nec vllus alius abltō excepto
 in vsu est. Græca: que n finiūtur pcedētes habent
 lras. a. e. i. o. u. vt Alcman cephen delphin phœ
 ton creun. Ex quibus: q̄ an. en. in. terminant: exē
 plo superiori declinant: vt fulmen numē fidicen.
 Que v̄o on finiūtur: si pducta on græce declinā
 tur: vt Leon. Eandē litterā & apud nos producūt

flamen pcedes o cetera
 appellatis q̄ in latio
 velato p̄ impetu esse
 habebant: vbi solo
 vincto Maro Varro

leo-19

vt Cicero scipio. Ea autē quæ ex productione nti
 casus corripūtur: in reliqs figuratiōibus: vt Am-
 phion. Creon Agamemnon admittūt apud nos
 n litterā in ntō: et comparabūtur his latinis: quæ
 cōuersis casibus correpta efferūtur: vt ygo turbo
 quæ apud græcos recipiūt. T litterā: apud nos
 quoq; eandē habebūt: vt Phython phytonis. R
 lra precedēte a. terminatoꝝ: vt Cæsar. lar. far. par
 impar. vna forma est: nisi q̄ neutrū in reliquis ca-
 sibus r litterā geminat: vt far. Poetarū vero licen-
 tia hæc noīa pluraliter dixit: Cum omnia nomia
 quæ pondere aut mēsurā extimamus: plura lē nu-
 merū nō admittāt: vt aurū. plumbū. triticū. oleū.
 Errāt ergo qui pariū dicūt: quoniā hæc in plurali
 triptota sunt: vt hi cæsares hos cæsares o cæsares.
 Nec potest actūs i habere ante s. Si gtūs ante u r
 habeat. Vident̄ tamē qui pariū dicūt: ntūm plura
 lē generis neutri intueri. & quoniā paria dicūtur
 vt suauia: fecere pariū: vt suauīū. R lra precedē
 te e: terminatoꝝ species sunt sex. Prima: q̄ gtō
 casu nullū incrementū admittit: & in l litterā muta-
 tur: ut aper. niger. macer. aperi nigri macri. Se-
 cunda hec: tener lacer puer. teneri maceri pueri.
 Tercia: vt imber vter: q̄ a superioribus hoc dif-
 fert: q̄ hec in gtō s lrām accipit: & dtō l finitur. &
 nō crescit: vt secūda spēs: & in gtō plurali ium lit-
 teris finiūt. Quarta: vt pater mater frater. q̄ dtis
 pluralibus: nō vt prima spēs apris: Sed fratribus

dicitur ad nos vs dicitur
 talis 2° p p p for
 facis

Triptota se oia me
 ha 2° dicitur 7 p p
 lra 2° me 7 oia me
 rā pluralia

lra a veteribus dicitur
 dicitur q̄ unice q̄
 rā erat

lra 2°
 dicitur
 dicitur
 dicitur
 dicitur
 dicitur
 dicitur

facit. Mec vt secūda syllaba crescīt & in gtō plura
li um syllabā habet. Dicimus. n. fratrū patrū : nō
in tertia vtriū imbrīū. Præterea tres casus sīlī ha
bet: hī patres hos p̄res o p̄res. Cum imber & vter
hos imbris & vtris faciat. Quīta spēs est: vt pas
ser anser later mulier: q̄ a secūda specie hoc diffe
rūt: q̄ illa cū incremēto syllabe. I l̄ra finiunt: vt ge
ner generi: Hæc in s exeūt: vt passer passeris: & in
cæteris discrepāt. Piper nāq̄ cicer neutra in quin
ta specie habent. Nā vt passer ita declinant in nu
mero singlarī: quē nūq̄ egrediunt. Sexta spēs:
vt neuter vter: neutrius enī & vtriūs facit: & decli
nant vt cætera p̄noīa: q̄ in ius l̄ras gtōs: & i I. dtōs
agūt. Præterea eos gtōs & dtōs cōes hnt cū reliqs
generibus. i. fœminino: neutroq̄. R l̄ra p̄cedēte
I vna tātū spēs est vir. R l̄ra p̄cedēte o. termiatoꝝ
spēs sunt duæ. Alia: q̄ p̄ obliquos casus p̄ducunt:
vt sopor ris. color ris. Alia corripīūt: vt arbor
ris. Sed vno mō declinant. Castoris & Hectoris
gtōs veteres p̄dixerūt. Sed nos corripimur: quo
niā græci hos noīm gtōs corripīūt. R l̄ra p̄ce
dēte u termiatoꝝ spēs sunt duæ. Prima: vt satur
quæ gtō I. finit: vt saturi. Secūda: quæ gtūs in
is l̄ras venit: vt sulphur ris. Augur ris. Neutra
autē quæ vt litteris finiūtur. Alia retinent u litte
ram: vt sulphur ris. Alia in o mutant: vt ebur ebo
ris. S littera finitorū nominū forme sunt octo.
Nā aut a littera præponit: vt Mœcenas ciuitas:

lance lance lance
lance nō lance ap
lance lance

lance lance lance
lance lance lance
lance lance lance
lance lance lance
lance lance lance

terminat. vt Marcus sextus. Gtūs vt Marci sexti.
 Vtūs vt Marce sexte. Secūda species a superio
 re hoc distat: q̄ gtō I geminat: & in vtō I termina
 tur. vt Antonius: Iulius. huius Antonij Iulij facit
 et o Antoni Iuli. In cæteris cum superiore cōseu
 tit. Tercia species ntūm cum vtō miscet: & gtō
 easdē litteras pducēte cōseruat. Datio u. et i. ab
 latiuo u. actō um terminant. vt senatus fluctus ex
 ercitus. quæ pluraliter ntūm cū accusatiuo & vo
 catiuo in us productā agunt. gtūm in uum. dtūm
 et ablatiuū in bus syllabā. Quarta species incre
 mentū syllabe per obliquos casus accipit: ita ta
 men vt aliquam varietatē inter se habeant. Quæ
 dam enī u litteram retinent: alias correptā: alias
 productam. vt ligus liguris. palus paludis. virtus
 virtutis. Quedā eandem u litterā in e vel in o mu
 tant: vt. vetus veteris. venus veneris. nemus ne
 moris. Quædā tamē vno modo declinant. Laus
 et fraus: cum sint monosyllabæ: et duas vocales
 habeant iunctas in eadem specie habent: quia si
 militer syllaba crescunt. Quinta species prono
 minū: quæ us terminant. vt vnus totus solus: quæ
 hoc modo declinantur. Vnus vnus vni vnum vne
 ab vno: vni vnorum vnīs vnos vni ab vnīs. Sex
 ta in eus: vt inuleus eculeus: a vocatiuo e littera
 geminata efferuntur: vt eculee inulee. Sed quidā ma
 lūt in eu: vt Tideu vtō græce dicere. S lra i pce
 dēte finita neutra monoptota sūt: vt tressis sexis.

Anny or d feno
 qui vno velle
 ple vno velle
 in dperit ut

Anny or d feno
 qui vno velle
 ple vno velle
 in dperit ut

S lra pcedēte u duæ spēs sunt. Prima: quæ in i
 gtūm agit: & pluralē nō habet. vt vulgus. pelagus
 virus. Lucretius viri dicit: q̄q̄ rectius inflexū ma
 neat. In secūda specie sunt: quæ p obliquos ca
 sas crescūt: & gtō singulari in ris lras exeūt: vt ge
 nus nemus. Ex quibus quædā u i e mutāt: vt olus
 olet's. vlcus vlceris. Quædā in o. nemus nemoris
 pecus pecoris. In dubitationē veniunt stercus et
 foenus: in e an in o mutāt. Quoniā quæ in nus syl
 labā finiūt u in e mutāt: vt vulnus genus funus: &
 funeratus dicimus. foenus enī exemplo nō debet
 nocere: cū inter dubia genera ponat. Itē veteres
 sterceratos agros dicebāt: nō stercoratos. **S** lra
 finita noīa pcedentibus n. vel r. oīa sunt vnus ge
 neris: nisi quæ ante s r habēt: interdū d recipiūt.
 vt secors secordis. Interdum t. vt sollers iners. In
 plurali quoq; excepto gtō et actō: oībus casibus
 similiter declinant. Nā quædā in um gtō: actō in
 es exeūt. vt Mars Aruns. Quædā in ium: vt sa
 piens patiēs. & ob hoc accusatiui eorū in is exeūt
 Pleraq; aut ex his noīa tribus generibus cōia sūt:
 et i lram: quā habēt neutra in ntō plurali dant: eti
 am gtis reliquorū generū: cum quibus cōia sunt.
T littera neutra tantū noīa quædā pauca finiūt
 tur. vt Gīt: quod non declinat: & caput sinciput.
 Quidā cum lac dicūt adijciūt t. ppter quod facit
 lactis. Sed Virgilius: Lac mihi non æstate nouū:
 nō frigore defit. Quippe cū nulla apud nos no

Stercorat agros. et
 in fine agri s
 p. dicitur in ag.
 demy

mina in duas mutas exeunt. et ideo veteres lacte
 in ntō dixerunt. X littera terminatæ: quædā
 in gtō plurali: in quibus oīa cōmunia in ium exe-
 unt. et ob hoc actō in i et s. Plurima vero gtō in u
 et m nō p̄eunte i. et ob hoc in e et s actō exeunt.
 Nā in reliquis consentiūt: vtpote cū singulariter
 oīa in ntō habent x. exeunt gtūm in i et s. agūt da-
 tiuū in i lrām. Ablatiuū e vel i definiāt: adiectaq̄
 M. actūm definiūt: implentq̄. Pluraliter x̄o dati-
 uū et ablatiuū vtique bu s syllaba finiūt. Nā de cæ-
 teris: quibus dissident veteres: quidā atrocū & fe-
 rocū. Qua rōne oīm x littera finitæ vna species
 videbit̄. Huic enī x litteræ oēs vocales p̄se untur:
 vt Capax. frutex. pernix. atrox. redux. Ex his
 oībus quæ in ntō producūtur: quædā corripīūtur
 quædā consentiūt in ntō: in obliquis autē dissen-
 tiūt. Pax enī et rapax. Item Rex et pumex.

Itē Nux et lux primā positionē variant. At
 nix & nutrit̄. Item Nox et atrox. Sic enī in pri-
 ma positioē consentiūt: vt discrepēt p̄ obliquos.

Et illud aīaduertendū est quædā ex his X lrām
 in G et quædā in C. p̄ declinationes compellere.
 Lex enī legis. Grex gregis facit. Et Pix picis.
 Nux nucis. Nā in his: q̄ nō sunt monosyllaba nō-
 nunq̄ X lra Gtō in C cōuertit̄: vt Frutex fruticis.
 Ferox ferocis facit. Supellex autē et senex et nix
 priuilegio quodā cōtra rationē declinant. Quo-
 niā supellex duabus syllabis crescit. Quod vetar

lor: nescis utrū potius osculor te. an osculor a te.
In deponenti autem aut agentis effectus est: vt lu-
ctor. Aut patientis: vt morior. Est etiam imper-
fonale: vt sudatur: curritur: quod ideo sic voca-
tur: q̄ cum omnes personas contineat: nullā ha-
bet certam.

De Modis Verborum.

Verborū autem modi sunt quinq̄. Sed alij sex
alij septem. alij octo. alij nouem. pauci etiam de-
cem dixerunt. Qui vero quinq̄ dicunt: hos aiunt
indicatiuū: imperatiuū: optatiuū: cōiunctiuū: infi-
nitiuū: quem et perpetuū dicimus. Qui sex me-
morant addunt promissiū. Qui septem: imper-
fonalem. Qui octo percunctatiū. Qui nouē sub-
iectiuū: et a cōiunctiuo eum separant. Qui decē
etiam hortatiuū ascribunt. Sed hos superflue ad-
iectos ratio non admittit.

De Coniugationibus.

Cōiugationes autē: quas græci *ὀρθῶς*
appellant: tres esse non dubium est. Quæ in ver-
bis actiuis neutralibus ue in secūda persona tem-
pore presenti monstrantur. Nam quotiens fina-
lis syllaba in as exit prima est: in es secunda: in is
tertia. vt cantas. vides. audis si producta sit hec
tertia. nam si correpta sit curris. Harum omniū
coniugationū verba in prima positione ante vlti

Handwritten notes:
... habent ...
... habent ...
... habent ...
... habent ...
... habent ...

Handwritten notes:
... habent ...
... habent ...
... habent ...
... habent ...

nam litteram tres tantū vocales recipiūt e i u: vt
 sedeo. laio. irruo. Consonantes autem omnes: ex
 ceptis E. R. et Q. vt libo. voco. cado. lego. traho.
 impello amo cano scalpo curro lasso peto nexo
 His accidunt i et u loco consonantiū positæ: vt
 aio adiuuo. Sed nec F excludunt: cum dicamus
 triūfo: q̄q̄ a græcis veniat. Et per P et H potius
 scribatur. preterea ab eo quod dicimus faris et fa
 tur: primam verbī personam volunt For. et de
 littera dubitatur. Nam dicimus eliquo et æquo.
 Et in huiusmodi verbis u littera nec vocalis locū:
 vt est irruo: nec est consonantis: vt est adiuuo va
 leat obtinere.

De Formis.

Harum omniū coniugationū in declinando
 formæ sunt trigintasex. exceptis defectiuis & im
 personalibus et inchoatiuis. Primæ coniuga
 tionis verba: quæ vel o littera nulla alia precedē
 te vocali terminantur vel p̄eunte vocali qualibet:
 formas habent quatuor. Secūde cōiugationis
 verba formas habent sex. Tertiæ coniugatio
 nis correpta verba formas habent viginti sic:
 Quæcunq̄ verba indicatiuo modo tempore pre
 senti persona prima in I O litteris terminant: for
 mas habent sex: quæ V O formas habent duas.
 que nulla p̄cedēte vocali o l̄ra terminant: formas
 habent xij. Tertiæ cōiugatiōis p̄ductæ verba
 que indicatiuo modo tēpore p̄senti prima per

*Ordine coniugationum
 vocalibus et ondu a p
 ma e potam iziobm
 Si quomā iū in suo
 p̄lōn mutat i in e
 omne p̄vire forme q̄
 vt l̄rē gōl̄ l̄p̄danc
 Et q̄ s̄uat i p̄lōn
 vt adibam p̄dibam q̄
 cunctis a p̄ma l̄ra
 vermis q̄haret z̄l*

*Defectiva vā in
 declinatione defunct
 ner s̄m̄ aut oū
 h̄a aut oēs m̄ō
 aut oēs p̄d̄m̄ at
 modō. Nec homi
 non s̄m̄*

*Verba Infinitiva Incerta apudua & optima non Insoati
 onem s̄m̄. Verbis Excessu m̄dendo Et alib̄ aut
 ay m̄m̄olo & corā p̄terita est dimittit q̄ s̄m̄m̄ō*

sona i o litteris terminant: formas habet quinque.

Quecunq; aut verba cuiuscunq; coniugationis indicatio modo tpe presenti persona prima: vel nulla precedente vocali: vel qualibet alia precedente o lra terminant. Eorū declinatio hoc numero formarū continet: de quibus singulis dicam.

De prima Coniugatione.

Primæ coniugationis verba indicatio modo tēpore presenti persona prima aut o lra nulla alia precedente vocali terminant. vt amo canto. Aut eo: vt cōmeo calceo. Aut io: vt lanio satio. Aut uo: vt æstuo: cōtinuo. Primæ coniugationis v̄ba imperatio modo tpe presenti ad secundā personā a littera pducta terminant. vt amo ama. cāto ta. In infinitiuo modo ad impatiuū modū re syllaba manente pductione terminant. vt ama amare. cāta cātare. Itē prima coniugatione: q̄ indicatio modo tpe pterito specie absoluta adiecta ad impatiuū uī syllaba manente pductione terminat. vt cōmeo cōmea cōmeaui. lanio lanía laníaui. satio satía satíaui. Eodē modo eodē tpe specie inchoatiua adiecta ad impatiuū modū bam syllaba terminant. vt cōmea cōmeabā. lanía laniabā. Itē prima coniugatio eodē modo: eodē tpe: spē recordatiua abiectis ad impatiuū modū ue & ram syllabis. M. terminat ptes. vt cōmea cōmeauerā. lanía ueram. æstua uerā. Prime coniugationis eodē modo tpe futuro adiecta ad imperatiuū modū bo syllaba ter-

minant: vt cōmea bo. lanía abo : estua bo. Qua
vero indicatiuo modo tpe p̄sentí ad primā perso
nā o littera nulla alía p̄cedente vocali terminant:
ea indicatiuo modo tpe p̄terito specie absoluta
& exacta quatuor modis p̄ferunt. Est enī primus
qui similit̄ his regulā habet: q̄ indicatiuo modo tē
pore p̄sentí prima p̄sona penultimā vocalē habēt
vt amo ama amaui. amabā amauerā. amabo ama
re. Secundus est: qui o in I cōuertit: et penulti
mā in p̄terito p̄fecto: et tertiā ab vltima in plusq̄
p̄fecto p̄ducit: vt adiuuo adiuui adiuuerā. Ter
tius: qui similit̄ quidē regulā habet primí modí.
Sed subtracta a l̄ra disīūgit: vt seco secui secabā se
cabo secare. Facit enī in specie absoluta secui : et
exacta secuerā. Quarta est: quæ p̄ geminationē
syllabæ p̄fertur: vt sto sta steti steterā: stabo stare.
Huic similit̄ do da dedi: correpta l̄ra a cōtra regu
lā in eo quod est dabā dederā dabo dare p̄fertur.

De secunda Cōiugatione.

Secundæ cōiugationis v̄ba indicatiuo modo tē
pore p̄sentí p̄sona prima e o l̄ris terminant: vt vi
deo vides: moneo nes. Secundæ cōiugatiōis ver
ba impatiuo modo tpe p̄sentí ad secundā p̄sonā
e l̄ra p̄ducta terminant: vt video vide. moneo mo
ne. Secundæ cōiugationis v̄ba infinitiuo modo
adiecta ad imperatiuū modū re syllaba manente

pductiōe terminant̄: vt vide videre: mone mone
 re. Secūda cōiugatiōis verba indicatiuo modo
 tpe p̄terito specie absoluta et exacta septē modis
 declinant̄. Et est primus: qui formā regule cu-
 stodit. Nam forma hec est cū secūda cōiugatiōis
 verbū indicatiuo modo tpe p̄terito quidē p̄fecto
 adiecta ad impatiuū modū uī syllaba manēte pro-
 ductiōe terminant̄: vt deleo dele leuī. Plusq̄p̄
 fecto aut̄ adiectis ad imperatiuū modū ue & ram
 syllabis terminant̄: vt dele leuerā. Secūdus est:
 cū indicatiuī modī primæ p̄sone e. & o litteris ter-
 minatæ transeūt: n l. vt sedeo sedī. et inexacta vt
 sederā. Tertius est: cum e & o in u et i mutant̄:
 vt caleo caluī. moneo monuī. caluerā monueram
 Quartus est: cū e et o in i mutāt: & consonantē
 quæ p̄cedit in s. vt mulgeo mulsi mulserā. Quin-
 tus est: cum e et o in i p̄cedens vero cōsoans in x
 mutatur: vt lugeo luxī luxerā. Sextus est: qui p̄
 duplicatiōnē syllabe p̄fertur: vt spondeo spopō-
 di spopōderā. Septimus est: qui resoluit̄ in for-
 mā passiuorū. vt audeo ausus sum es est: ausus erā
 eras erat. Secūde cōiugationis v̄ba indicatiuo
 modo specie inchoatiua adiecta ad imperatiuū
 bam syllaba manēte p̄ductiōe terminant̄: vt vi-
 de videbā: mone monebā. Secūda cōiugatio-
 nis verba indicatiuo modo tempore futuro adie-
 cta ad imperatiuū modū bo syllaba manēte p̄du-
 ctiōe terminant̄. vt vide videbo. mone monebo.

Annot. autem ex libo
 est Jacobus M. M. M.
 d. n.

De Tertiã cõiugatione correpta.

Tertiã cõiugationis correptæ verba indicatiuo modo tẽpore p̄senti p̄sona p̄ma: aut o l̄ra nulla alia vocali p̄cedente terminant̄: vt lego legis. peto petis. Aut I. vt rapio pis. facio cis. Aut uo. vt induo. irruo. Tertiã cõiugationis correptæ verba: quæ indicatiuo modo tẽpore p̄senti o litte ra nulla p̄cedente vocali terminant̄: eadẽ impatiuo modo tẽpore p̄senti p̄sona secũda e correpta precedẽte cõsonante primæ positiõis terminant̄: vt lego lege: peto pete. Quæ u et o. Ea impatiuo modo u & e retinebũt: vt induo indue. irruo irruue. Tertiã cõiugatiõis correpte verba infini tiui modi adiecta ad imperatiuũ modũ re syllaba manẽte correptiõẽ terminant̄. vt legere petere.

Tertiã cõiugationis verba q̄ indicatiuo modo tẽpore p̄senti persona prima I O l̄ris terminant̄. Ea p̄teritũ perfectũ & plusq̄perfectũ sex modis enunciãt. Primus est: qui tertiã cõiugatiõis p̄ ducte integrã regulã sequit̄. Hic est: qui impatiui modi regulã in p̄ductionem vertit: & in absoluta specie assũmit uĩ syllabã: et in exacta ue & ram: vt vt cupio piui uerã. Hac eadẽ tamẽ interdũ subla ta u l̄ra in absoluta specie. et geminata i in exacta vero correpta eadẽ p̄nũciant̄. vt cupij cupieram.

Secũdus modus est: qui primæ positiõis verbo l̄ram deponit: & p̄euntẽ syllabã: seu mutata voca li: seu p̄seuerãte p̄ducit. vt facio feci. fugio fugi.

In exacta vero specie I deposita: & in e mutata
 ram syllabā assumit: vt fecerā fugerā. Tertius
 modus est: cum i & o in u & i cōuertūtur: vt elicio
 elicui elicuerā. Quartus depositis i o lris. & pēū
 te cōsonante: p s geminū enūciat: vt pcutio pcuti
 pcuterā. Quintus qui per x. vt aspicio aspexi
 aspexerā. Sextus: qui per geminationē syllabe
 enunciat: vt pario pepererā. Tertiæ cō
 iugationis correptæ verba: que indicatiuo modo
 tempore p̄senti: p̄sona prima o lra terminant: ea
 preterito & absoluto: et exacto duobus modis
 enunciant. Et est primus: cū prima positiōis ver
 ba o in i cōmutant: vt induo indui indueram. Se
 cūdus: qui per x p̄nunciat: vt instruo instruxi in
 struxerā. Tertiæ correptæ verba: que indicati
 uo modo tēpore p̄senti persona prima o lra nulla
 alia vocali p̄cedētī terminant. Ea indicatiuo mo
 do tēpore p̄terito specie absoluta & exacta duo
 decim modis declinant. Et est primus: qui tertiæ
 cōiugationis p̄ducte integram formā sequitur: vt
 supra ostēdimus. In his verbis: quæ tertiæ cōiuga
 tionis correptæ: indicatiuo modo: tēpore p̄senti
 p̄sona prima i o lris terminant. vt enī est cupio cu
 piui cupiuerā: sic peto petiui petiuerā Hec quoq̄
 u lram interdū subtrahūt & i gemināt: vt petij pe
 tierā Scd̄s est: cū o in i cōuertit: qui prime posi
 tionis ybi o lram in i cōmutat: & p̄euntē syllabā:
 seu mutata vocali: seu perseuerate p̄ducit. Depo

*M. ang. l. s. m. g. est red. mutatio quedam est. s. l. m. g. s. m. E
 ino in alioa p̄f. m. g. aut. decorat. camplo figurata.*

sita etiā cōsonante: si fuerit mediā : in quā prima
vocalis desinat : vt ago egī egerā lego legī legerā
Eorū aut̄ : que in cōsonantē exeūt. Exempla sunt
hæc: frāgo fregī fregeram : fundo fudī fuderam.

Quartus est q̄ mediā cōsonantē deponit: & pre
euntē vocalē corripit : vt findo fidī fiderā. Scin
do scidī sciderā. Quintus. o. littera deposita. u.

et. i. assumit: vt molo moluī moluerā. Colo coluī
coluerā. Sextus qui deposita: o. s. & i. assumit:
vt carpo carpsī carpsērā. Scribo scripsī scripsērā.

Septimus qui. o. deposita : & p̄eunte cōsonāte
per. s. geminū pnūciat̄: vt meto messuī messuerā.

Octauus qui sili cor̄reptiōe p̄ vnū. s. p̄eunte vo
cali p̄ducta declinat̄ : vt trudo trusi truserā. No
nus : qui p̄. x. pnūciat̄ : vt expungo expunxi ex
punxērā. vngo vnxi vnxērā. Decimus qui p̄ ge

minationē primæ syllabæ p̄ferē : vt pungo pupu
gī pupugerā: curro cucurri cucurrerā. Vndeci

mus : qui yborū cōpositorū vltimā syllabā gemi
nat : vt trado tradī tradiderā. reddo reddidī red
diderā. Duodecimus : qui in formā passiuorū

resoluitur: vt fido fīsus sum es est. fīsus eram eras
erat. Hæc oīa tertiæ cōiugationis cor̄reptæ verba
indicatiuo modo tēpore præterito specie inchoa
tiua adiecta ad imperatiuū modū bam syllaba m̄
precedēte cōsonāte primæ positiōis vocali e ad iē
cta productiōe terminant̄. vt lege legebā. pete pe
tebā: exceptis his quæ i ante o habuerint. Ea enī

*pungit me ex
una passiva
et uno*

*tria genera gemi
nat. s. alibi dicitur
et sua passiva:*

*Sch
epli
pungit
me*

*Pr
an
ta
-
f-
b-
ab
En*

nat i. vt adij: prodij. adierā: prodierā. Inchoati
ua quoq; specie adiecta ad imperatiuū modū bā
syllaba terminant. vt adibā prodibā. Que vero
indicatiuo mō tēpore p̄senti p̄sona prima in o lit
teris terminant: ea tēpore p̄terito absoluta specie
et exacta forma quinq; modis enūciant. et est pri
mus similis superiori. vt nutritio nutritiui nutriuerā
nutrij nutriuerā. et audij audieram. vt apud Virgī.
Virgī: Audieras: et fama fuit. Specie tantū inchoati
ua distant. Oīa enī tertiæ cōiugationis p̄ducta
verba: que indicatiuo mō tēpore p̄senti p̄sona pri
ma in o litteris terminant. Ea eodē modo tēpore
preterito specie inchoatiua e p̄ducta manēte no
uissimæ syllabe adijciūt bam: vt audiebā: veniebā
operiebā. Quāq; hec veteres sine e littera pronū
ciabāt: vt Virgī. Nutribat tyrusq; pater: cui regia
parent Armēta et cætera. Secundus modus est: cū
o amissa p̄cedens syllaba p̄ducitur: vt venio veni
venerā. Tertius: cū i et o in u et i mittūt: vt ope
rio operui operuerā. Quartus: qui depositis i
et o p̄cedentē cōsonantē in s cōuertit. Sarcio sar
si sarserā. Quintus: qui per x enunciat: vt vincio
vinxi vinxi vinxerā. Tertiæ cōiugatiōis produ
cte verba: que indicatiuo mō tēpore p̄senti e o lit
teris terminant. Ea tēpore futuro eodē modo bo
syllaba adiecta ad imperatiuū modū terminant.
vt adeo adi adibo: p̄deo prodi prodibo.. Quæ
vero i o adiecta ad imperatiuū modum am syllaba

Centur
78
82
83
84
85
86
87
88
89
90

et armo dicimus: togo et penulo non admittitur? Nominatiuus singularis inus exiēs in omnibus positiuis e productam habet in aduerbijs: vt doctus docte. auarus auare. parcus parce. Bonus et malus cur corripit in aduerbio e: vt bene et male? Cum habilis habiliter dicamus: cur facilis faciliter non dicimus? Item cum difficulter dicamus: cur faculter dici non poterit? Cū audax audacter dicatur: cur verax veracter non dicimus? sed veraciter. Cur singulatim dicimus: binatim ternatimq; nō dicimus? et alia huiusmodi: que possem innūera memorare: ni ad cætera properarem.

*Quo generis
est - long - o - p
est*

Finis.

Alrici Ibutteni ad studiosos

adolescentes de liberaliū artium studijs

Elegiaca exhortatio.

Cū deus omnipotēs : nāq; vnus is omnia fecit :
Scinderet e veteri mixta elementa Chaos
Cum faceret silu asq; nouas. camposq; patentēs
Inq; volubilibus figeret astra polis :
Iamq; grauis tumido nutaret in equore tellus
Starent fortitis ignis et vnda locis :
Imposuit vacuæ diuersa animalia terræ
Sed liquidum stridens Aera carpsit Auis
Addidit vndosos vario discrimine pisces
Queq; tenent mediū monstra verenda fretū
Sed caruit tellus : caruit moderamine pontus
Exiit e patria dux homo factus humo
Dignior hic reliquis et imagine cretus eadem
Cum dijs archanæ munera mentis habet
Solus opes superum : solus cœlestia curat
Solus habet vitam post sua fata nouam
Contulit huic vires. ipsosq; imitabile diuos
Ingeniū quō nīl altius orbis habet
Neue operum vacuus posito torpesceret vsu:
Et tereret longos ocia vana dies :
Exagitat curis et sollicitudine multa
Non patitur placidis incubuisse bonis
Huic mens illa hominis diuersæ dedita curæ
Extulit inuento grandia multa suo

Repperit insignis fabriles Dedalus artes
Triptolemus faciles vomere vertit agros
Anguipes æratos proles vulcania currus
Tardaq; robustos ducere plaustra boues
Martis Afri pugnas validos lacedemones enses
At danaus tutas per freta puppe vias.
Cessit ad humanas natura benignior artes
Donaq; de superis ingeniosa magis
Reddidit oratas per templa sonantia voces
Phœbus et Aemonias carmine mouit aues
Ipse etiam montes illectaq; pascua traxit
Eurotæq; sinus. Aoniumq; nemus
Musicus Amphion Iurisconsultus Apollo
Ars numeri Samijs sunt monumenta senis
Est quoq; qui radio dimensum comperit orbem
Non rudis ante alios sidera vidit Atlas.
Hæ sunt mentis opes: hæc torpescencia nunquã
Sunt bona phœbea candidiora die
Quæ nõ ignis edax. nec inexpugnabile tempus
Eximet a mentis nobilitate suæ
Hæc animũ faciũt functa clarescere vita
Hijs it in elisyum nobilis vmbra nemus
Ergo colas doctam puer officiose Mineruam
Delitias puero delitiasq; seni
Non est quod dites Arabi. quodue India mittat
Non est cur cupidus regna sabea petes
Vana fides etiam fragili confidere forma
Si nescis: vultus obruet vrna tuos

Viuimus impuberes primoque uirescimus æuo
Sed faciunt paruas tempora nostra moras
Cum uelit incertæ resecat mors stamina uitæ
In Iuuenes pariter sœuit et illa senes
Eide bonis animi que tecum uiuere possint
Dum petit infames corpus inane rogos
Quod si coneris studioso apprehendere nisu:
Et facta est animis ista cupido tuis
Disce prius totas que condit littera uoces
Quoque serenda modo, quoque legenda modo
Iungere nominibus cumque ipsi nomina uerbis
Et quæ præterea gramata prima docent
Repperit hanc pharius primū Cillenius artem
Dum docet inuento queque elementa suo
Transtulit et Graias phœnica ex urbe lituras
Cui posita est profuga Thebaïsa manu.
Hanc tu disce prius, balbā prius imbue linguam
Ne desint medijs principia ipsa suis
Tunc potes obscuros perplexe uocis Elenchos
Aptaque compositis fingere uerba modis
Tunc potes archanos rerum scrutari ortus
Tunc loqueris doctis, doctus et ipse uiris
Sic tibi non parue transibunt tempora famæ
Sic etiam longe posteritatis eris.

Ad Lectorem vt Aestheticampia
num querat preceptorem.

Quere ducem studijs & preceptoremq; peritum
Qualis in Almanis Rhagius ipse locis
Qui dedit in lucem Marci monumenta Capellæ
Grammata : iam puero ianq; legenda seni
Ipse etiam Graiam germana per oppida lingua
Tradidit insuetis munera grata labris

Impressa Francphordio per honestos
viros Nicolaũ Lamperter & Balthasar
Murrer. Anno dñi. M. D. Vij.

Metrum dicitur a metro quod mensura dicitur quia ut in metro syllabae sunt
 pedibus sicut in stadia sunt passibus. Unde et in metro syllabae sunt
 mensurae in infinitum multiplicatae ac sicut in metro sunt pedes
 et huiusmodi loci appellati sunt. Sicut in metro sunt pedes
 alii et quingenti quatuordecim et unum dicitur et in metro sunt
 in 6 et huiusmodi mensurae sicut aliquid expressit dicitur si dicitur
 ut expositio.

Ludw. Lang. d. pro.
 Et cum nec ista mensura grammaticae per se possit ad
 de metro scripsi dicitur.

Impressa Francophordio per honestos
 viros Nicolaum Lamparter & Bartholomaeum
 Mares. Anno dñi M.D. VII.

